

Verzija 3

POROČILO in ZAKLJUČKI POSVETA **Svetovalni inženiring in njegova vloga v investicijskem procesu, dne 25.10.2019**

Združenje za svetovalni inženiring (ZSI) pri GZS je po posvetih v letu 2015 in 2017, dne 25. oktobra 2019 pripravilo tretji strokovni posvet.

Na strokovnem posvetu je bilo poleg devetih predstavljenih strokovnih prispevkov, izvedena tudi okrogla miza.

Srečanje je otvoril **predsednik ZSI in glavni direktor IBE d.d., mag. Uroš Mikoš**, ki je v uvodu izpostavil izzive svetovalnih inženiringov v Evropi, ki zajemajo:

- Pridobivanje kompetentnih kadrov,
- doseganje ustreznih cen, ki omogočajo kritje stroškov projekta ter tudi pokrivanje stroškov razvoja in
- Izziv obvladovanja tveganj in ustreznega zavarovanja družb v dejavnosti.

Enake izzive imajo tudi svetovalni inženiringi v Sloveniji, ki so se v zadnjih dveh letih končno izvili iz primeža dolgoletne gospodarske krize.

Od zadnjega posveta smo bili v ZSI aktivni, čeprav ne vedno uspešni. Predvsem pri gradbeni zakonodaji oziroma pri ZAID-u združenje ni uspelo s svojimi predlogi. Največ kar smo lahko dosegli, je bila ublažitev nekaterih določil, kot npr. pri zavarovanju družb, kjer je zakonodaja izboljšana, nikakor pa še ne zadovoljivo urejena.

Slovenko Henigman, je kot direktor ZSI izpostavil prizadevanja GZS in ZSI, ki gredo v smer preprečevanja ponovitve napak države pri investicijah v preteklosti. V ta namen je bil razvit izraz »Zlato infrastrukturno investicijsko pravilo«, ustanovljena sta bila Strateški svet za investicije in gradbeništvo ter Akademija gradbenih investicij, ki je bila v zadnjih dveh letih izpeljana že v treh izvedbah. Vse izvedbe so bile polno zasedene. Z navedenimi aktivnostmi se ustvarja robustnejše poslovno okolje za boljše načrtovanje prihodnjih državnih investicij.

Sledili so strokovni prispevki:

Bojan Ivanc, glavni ekonomist GZS

Predstavil je finančne kazalce delovanja svetovalnih inženiringov v zadnjih dveh letih. Analiza je bila s strani Analitike GZS izdelana na vzorcu 55 družb, ki so pretežno tudi člani ZSI. Bojan Ivanc je poudaril naslednje:

»Družbe, katerih pretežna osnovna dejavnost je svetovalni inženiring, so v letu 2018 ustvarile 140 mio EUR prihodkov od prodaje, 67 mio EUR dodane vrednosti in 5,5 mio EUR neto čistega dobička. Neposredno so zaposlovale 1.340 oseb, merjeno po delovnih urah. Po večini kazalcev so bili rezultati najmočnejši po letu 2010. Kazalniki dobičkonosnosti poslovanja pa so v zadnjih treh poslovnih letih upadli.«

Na posvetu je bilo ugotovljeno, da so kazalniki dobičkonosnosti upadli predvsem zaradi prepotrebni vlaganj svetovalnih inženiringov v kadre in opremo, kar v zadnjih kriznih letih ni bilo možno. Za uspešno delovanje v prihodnje je nujno stabilno investicijsko okolje.

Na posvetu so bile obravnavane naslednje tri tematike:

1. Kako glede na predpisane postopke zagotoviti terminske plane izvajanja investicij?
2. Kako nadgraditi prakso zavarovanj odgovornosti svetovalnih inženiringov?
3. FIDIC v investicijskem procesu

AD1. Kako glede na predpisane postopke zagotoviti terminske plane izvajanja investicij?

Tatjana Vresk, Savaprojekt, d.d.

je predstavila pogled svetovalnega inženirja na slovensko okolje, ki se sicer premika v bolj pozitivno smer, vendar obstaja še precej mehanizmov, s katerimi bi lahko ustvarili bolj pozitivno ozračje za bodoče investitorje in investicije. Razmisliti je potrebno predvsem v smeri pravočasne zagotovitve komunalno opremljenih zemljišč, s pripravljenimi prostorskimi akti, spodbud in olajšav bodisi pri plačilu zemljišč, komunalnih prispevkov ali pa drugih državnih spodbud, olajšati in poenostaviti upravne postopke ter jih sinhronizirati z okoljskimi postopki (ki predstavljajo največjo težavo pri gradbenih investicijah), določiti strožje pogoje za vstop civilnih iniciativ ter nevladnih organizacij v postopke izdaje dovoljenj, saj je nesprejemljivo, da osebni interesi prevladujejo pred gospodarskimi in družbenimi koristmi, nenazadnje pa je potrebno ustrezno stimulirati tudi upravne delavce, ki vodijo postopke, saj je velikokrat prav od njih odvisno, ali bo določen postopek stekel hitro ali pa se bo zapletal tudi na najbolj ne perečih temah.

Dejstvo je, da vsakega investitorja že na začetku zanima, kdaj bo lahko uresničil svojo investicijsko namero, zato smo svetovalni inženirji pogosto v precej neprijetnem položaju, ko moramo krmiliti med investitorjevimi željami po hitri izvedbi na eni strani in zakonsko regulativo, zapletenimi postopki ter upravnimi organi na drugi strani.

Zavedati se moramo, da gospodarstvo poganjajo investicije in, da v kolikor nekdo ne bo mogel uresničiti svoje investicije pri nas, bo to uresničil zunaj naših meja, kar pa ne sme postati naša praksa.

Tamara Tepavčević, Savaprojekt, d.d.

Pri vodenju investicij na področju okoljske problematike smo naleteli največkrat na dejstvo, da vsak gleda in dela svojo »zadevo« separatno, vsak sektor svoje delo, a med njimi ni kohezije, ki bi investitorju omogočili doseg zastavljenega cilja. To ne pomeni, da ne gre zato, da investitorji ne bi želeli spoštovati okoljskih normativov. Prav nasprotno. Želijo si jih, a koraki in postopki do njihove uresnitve so nepojmljivo dolgi in zapleteni in nikoli popolnoma dorečeni. Primer iz naše dobre prakse izhaja ravno iz omenjenega, saj tuj investitor ni želel narediti tovarne na nepozidanem območju, temveč je poiskal degradirano območje in se s posegom lotil popolne revitalizacije obrtne cone, a kljub temu se najdejo posamezniki, ki nasprotujejo takšnim okoljsko osveščenim investitorjem.

Pri postopkih smo naleteli tudi na dejstvo, da strokovnjaki ne verjamejo eden drugemu, kar se kaže v dolgotrajnosti postopkov in gorah (ne)potrebne dokumentacije o dokaznem gradivu, razvoju metod, akreditacijah, itd. Absurd. Meritve strokovnjakov ne zadostujejo dovolj.

Žal tako izgleda naš »okoljski prostor«. Prostor, v katerem smo z manj pravilniki, uredbami, ... izpeljali gradnjo hidroelektrarn, današnja, zadnja v sklopu verige na Spodnji Savi, pa še ne stoji. Zakaj? Ker je v slovenskem prostoru prišlo do tega, da lahko vsak pove svoje in brez odgovornosti, da strokovnjak ne verjame strokovnjaku, da se z goro strokovne literature polnijo uradov ... A ni vse tako črnogledo. Problem je rešljiv, saj imamo lep primer v Sloveniji, sicer izpeljan po posebnem zakonu, vendar je okoljevarstvenemu soglasju sledilo gradbeno dovoljenje, njemu gradnja, gradnji pa pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja pred začetkom poskusnega obratovanja.

Logičnost in smiselnost postopkov sta že preverjeni in otipljivi; torej le nekaj popravkov zakonodaje in investicije bi lažje stekle, gospodarstvo pa pridobilo na razvoju predvsem novih delovnih mest. Posamezniki pa bi lahko namesto z ustanavljanjem civilnih iniciativ, svoje znanje in s svojo okoljsko osveščenostjo pripomogli k razvoju podjetij na principu »zero waste«:

»Zero Waste je etičen, ekonomski, učinkovit in vizionarski cilj, ki vodi družbo v spremembo življenjskega stila in navad ter k posnemanju trajnostnih naravnih ciklov, kjer so vsi odpadni materiali surovina za nekoga drugega. Zero Waste pomeni oblikovanje in upravljanje izdelkov in procesov tako, da se zmanjša volumen in toksičnost odpadkov, ohranja ter predela vse materiale in se jih ne sežiga ali odlaga. Implementacija Zero Waste bo preprečila vsakršne izpuste v zemljo, vodo ali zrak, ki bi lahko ogrozili zdravje ekosistemov, ljudi, živali ali planeta.»¹

¹ Ekologi brez meja / Zero Waste Slovenija, dostopno na spletnem naslovu: <https://ebm.si/zw/o/definicija-zero-waste/>

Dr. Lidija Zagorc Kegljevič, DRI upravljanje investicij, d.o.o.

Vloga inženirja je povezana z investicijskim procesom graditve objektov in z obvladovanjem tveganj, ki so sestavni del vsakega investicijskega procesa. Vendar pa na vlogo inženirja ne vplivajo zgolj značilnosti investicijskega procesa graditve objektov, ampak tudi razmere na trgu gradbenih storitev in značilnosti trajnostno razvojne družbe. Investicijski procesi in okolje postajajo vse bolj dinamični in kompleksni, kar vodi v vse večjo potrebo po inženirskih storitvah. Da bi lahko odgovorili na izzive sodobnega, kompleksnega okolja morajo inženirske storitve, poleg tehničnih znanj, zagotoviti tudi druga specifična znanja, interdisciplinarni pristop in aplikativno uporabo izkušenj, pridobljenih na različnih projektih. Šele na ta način inženirska storitev predstavlja dodano vrednost za naročnike oz. investitorje.

Kratek povzetek razprav na okrogli mizi:

Današnji čas zahteva veliko več aktivnosti v investicijskem procesu. Trajnostna gradnja, večje zahteve uporabnikov in investorjev ter zahtevnejša okoljska zakonodaja ne omogočajo poenostavljanja postopkov, kljub temu da se to na veliko obljublja.

Z dobrim in učinkovitim delom se lahko glavnino postopkov pospeši in izvede pravočasno, največjo težavo pa predstavlja nepredvidljivost predhodnih in drugih postopkov (OVS, OD, ...)

V zadnjem času je pre pogosto zaznati vključevanje javnosti na osnovi parcialnih ali slabih namenom. Za ta dejanja se izkorišča zakonodaja in civilne iniciative, kar je nedopustno in škodljivo (primer pridobivanja GD za HE Mokrice).

Pri delu Agencije RS za okolje je zaznati okrepljene aktivnosti s ciljem izničiti nastale zamude in nakopičene vloge. Udeleženci posveta angažirano delo ARSO v zadnjem času močno podpirajo.

Dejstvo je tudi, da se gospodarske aktivnosti v zadnjem času ohlajajo. ZSI si bo skupaj z GZS prizadevalo, da bodo aktivnosti na področju investiranja povečane v cilju zagotavljanja pozitivnih vplivov na državno ekonomijo in za zagotavljanje enakomernih obremenitev vseh udeležencev v investicijskem procesu. Slednje je nujno potrebno za doseganje ustrezne kakovosti in učinkovitosti.

Predlagani sklepi:

- Trajnostna gradnja, večje zahteve uporabnikov in investorjev ter zahtevnejša okoljska zakonodaja ne omogočajo poenostavljanja postopkov in tako bo tudi v prihodnje, čemur se morajo udeleženci v investicijskem procesu prilagoditi. Ob ustrezno usposobljenih delovnih ekipah v dobro vodenih podjetjih je velik del postopkov možno učinkovito in pravočasno izpeljati.
- Postopki za pridobitev okoljevarstvenih soglasij, dovoljen in mnenj v predhodnem postopku so zaradi nespoštovanja zakonskih rokov nerazumno dolgi. Glede na navedeno je nemogoče pripraviti verodostojen terminski plan, zato je potrebno ta segment učinkovito urediti. Podjetja (svetovalni inženiring), ki vodijo investicijske projekte, morajo biti v stanju izdelati terminski plan, ki je izvedljiv. Zaradi navedenega je potrebno postopke pridobivanja dovoljenj in soglasij poenostaviti in izboljšati. Predlaga se, da se pogoje in zahteve za okoljevarstvena soglasja in dovoljenja napiše tako enoznačno, da predhodni postopek ne bo več potreben (strokovnjak z ustreznimi kompetencami lahko to presoditi sam).
- Vstop civilnih iniciativ v postopke sprejemanja soglasij in gradbenih dovoljenj je potrebno regulirati tako, da bodo neupravičena zavlačevanja in pritožbe sankcionirane.
- Udeleženci posveta podpirajo aktivnosti ARSO, ki gredo v smer pospeševanja in učinkovitosti ter zajemajo: izobraževanje, tipiziranje in digitalizacija obrazcev in postopkov, poenostavitev vlog, optimizacija predhodnega postopka oziroma celo njegova ukinitvev in drugo. Podpirajo tudi predlog, da se v zakonodajo vključi licenciranje podjetij na področju izdelave poročil, elaboratov in soglasij pri postopkih vezanih na varovanje okolja.

AD.2 Kako nadgraditi prakso zavarovanj odgovornosti svetovalnih inženiringov?

Marko Burnik, IBE d.d.

Zavarovanje profesionalne odgovornosti družb, ki opravljajo dejavnost svetovalnega inženiringa je eden izmed temeljnih ukrepov upravljanja s tveganji v družbi in zato mora sklenjeno zavarovanje ustrezno zavarovati tako investitorje in tretje osebe kot samega zavarovanca. Zavarovanje pri zavarovalnicah v tujini zagotavlja takšna kritja, ki ustrezajo tveganjem v dejavnosti, seveda pa se je treba prilagoditi zahtevnim pogojem takšnega zavarovanja.

Blažka Smole, Savaprojekt, d.d.

Trenutna ureditev v Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti ter sprejetih Vzornih pogojih še ne daje zadovoljivih odgovorov. Temeljna pomanjkljivost je, da pogoji ne temeljijo na principu »all risk« zavarovanja, ko je zavarovana vsaka škoda, ki ni eksplicitno izključena. Poleg tega ti pogoji veljajo samo za pogodbe z zavarovalno vsoto 50.000 EUR, torej v višini zakonskega minimuma. Cilj je doseči poenotenje splošnih pogojev pri vseh slovenskih zavarovalnicah.

Zavarovalni pogoji ne smejo biti takšni, da je zavarovanec izpostavljen prosti presoji zavarovalnic pri tolmačenju pogojev. Navsezadnje gre za obvezno zavarovanje odgovornosti, kot enega izmed pogojev opravljanja njegove dejavnosti, in za ta svoj riziko tudi plačuje zavarovalno premijo. Zakonska obveznost sklenitve zavarovalne pogodbe pred odgovornostjo pred škodo torej še ne pomeni, da je krito sleherno ravnanje projektanta pri opravljanju njegove dejavnosti, ki se rezultira v nastanku škode.

mag. Borut Žličar, DRI upravljanje investicij, d.o.o.

Na podlagi izraženih domnev o možnem konfliktu interesov pri izvajanju posameznih nalog inženirja v fazi izvedbe, je bila predstavljena obstoječa praksa angažiranja svetovalnih inženirjev na področju prometne infrastrukture, podana opozorila in priporočila združenja FIDIC glede potencialnih konfliktov interesov ter tveganj za naročnika v primerih parcialnega angažiranja svetovalnega inženirja. Opozoril je na primer napačnega tolmačenja priporočil FIDIC glede vloge svetovalnega inženirja pri gradnji in na podlagi predstavljenih negativnih posledic, ki bi jih prinesla delitev funkcije inženirja med gradnjo, podal zaključek, da je pomembno izvajanje celovitih storitev inženiringa in da so tveganja zaradi morebitnega nasprotja interesov neznatna v primerjavi s tveganji, povezanimi z neučinkovito in neuspešno izvedbo projekta, ki bi jih takšno umetno ločevanje povzročilo.

Vekoslav Korošec, GZS - ZING

Storitve svetovalnega inženiringa so izjemno pomembne za uspešno izvajanje investicij. Za naročnika - investitorja je pogodba s svetovalnim inženirjem osnova za strokovno izvajanje storitev v celotnem življenjskem ciklu objekta. FIDIC je na osnovi dolgoletnih izkušenj in primerov iz prakse pripravil Vzorec pogodbe za storitve med naročnikom in svetovalcem in ga poimenoval Bela knjiga. Bela knjiga je pogodba med naročnikom in svetovalcem. pri tej pogodbi gre za storitve in je dopolnitev gradbenih pogodb FIDIC, kjer je filozofija pogodbe enaka in temelji na FIDIC Zlatih načelih.

FIDIC Rdeča, Rumena in Srebrna knjiga, se v Sloveniji uporabljajo pri vseh projektih sofinanciranih iz kohezije. Nova FIDIC Bela knjiga (slovenski prevod 2018) izhaja iz mednarodne prakse in je primerna za direktno uporabo in kot podloga svetovalnih pogodb na tujih trgih in seveda tudi doma. Mednarodne finančne inštitucije jo priporočajo za projektiranje, izdelavo investicijske dokumentacije, izvajanje storitev inženirja po FIDIC in za vodenje projektov.

Slovenko Henigman, Akademija gradbenih investicij

Osnovni cilj Akademije gradbenih investicij je celovit pregled investicijskega procesa z usmeritvijo v prihodnost in vzpodbudo k učinkovitemu vodenju in izvajanju investicij. Da bi dosegli cilje, je bil vzpostavljen robusten organizacijski ustroj akademije, ki je sestavljen iz Predsedstva akademije, Programskega sveta in Koordinacijskega odbora. V delovanje vseh teles skupaj je vključenih 68 strokovnjakov. Visoke ocene udeležencev vseh treh do sedaj izvedenih akademij dajejo dobro osnovo za prihodnje izvedbe.

Slovenko Henigman, Zlata načela FIDIC

FIDIC je objavil Zlata načela (ZN) kot odgovor na zlorabo pogodb FIDIC, saj se vse preveč uporabljajo izkrivljena določila v Posebnih pogojih. Zlata načela FIDIC so naslednja:

- ZN 1: Dolžnosti, pravice, obligacije, vloge in odgovornosti morajo biti v skladu s Splošnimi Pogoji (SP) in morajo ustrezati zahtevam projekta.
- ZN 2: Posebni Pogoji (PP) morajo biti sestavljeni jasno in nedvoumno.
- ZN 3: PP ne smejo spremeniti razmerja med tveganji/koristi, ki so določeni v SP.
- ZN 4: Razumni pogodbeni roki.
- ZN 5: Vse formalne spore predložiti KRS oziroma KPS.

ZAKLJUČKI

strokovnega posveta »Svetovalni inženiring in njegova vloga v investicijskem procesu« Ljubljana, GZS, oktober 2019

Svetovalni inženiring je pomembna gospodarska dejavnost, ki izvaja storitve v celotnem investicijskem procesu (umeščanje v prostor, pridobivanje okoljskih soglasij in dovoljenj, projektiranje, nadzor, predaja objektov, vzdrževanje in upravljanje ter ostalo svetovanje) in je zelo pomembna tudi pri prodoru podjetij s področja proizvodnje in investicij na tuje trge.

Dejavnost svetovalnega inženiringa je beležila negativne trende poslovanja v celotnem obdobju med leti 2010 in 2016. V letu 2017 je bil dosežen obrat. Družbe, katerih pretežna osnovna dejavnost je svetovalni inženiring, so v letu 2018 ustvarile 140 mio EUR prihodkov od prodaje, 67 mio EUR dodane vrednosti in 5,5 mio EUR neto čistega dobička. Neposredno so zaposlovale 1.340 oseb, merjeno po delovnih urah. Po večini kazalcev so bili rezultati najmočnejši po letu 2010. Kazalniki dobičkonosnosti poslovanja pa so v zadnjih treh poslovnih letih upadli, zato bo eden od ciljev podjetij v prihodnje povečati dobičkonosnost.

Današnji čas zahteva veliko več aktivnosti v investicijskem procesu. Trajnostna gradnja, večje zahteve uporabnikov in investitorjev ter zahtevnejša okoljska zakonodaja, ne omogočajo poenostavljanja postopkov, kljub temu da se ti na veliko obljublajo. Z dobrim in učinkovitim delom se sicer lahko postopke pospeši, največja težava pa ostaja nepredvidljivost predhodnih in drugih postopkov (OVS, OD, ...) ter zlorabe pri vključevanju civilnih iniciativ (primer pridobivanja GD pri HE Mokrice). Zaradi navedenega se nekateri postopki sprejemanja okoljevarstvenih soglasij ne pričnejo še niti pol leta po uradni vlogi.

Navedenemu se je potrebno prilagoditi, vendar brez ustreznih ukrepov državne administracije (ministrstva na čelu z MOP, ARSO, občine,...) ni možno pričakovati učinkovitih rešitev. Pri delu Agencije RS za okolje je v zadnjem času zaznati okrepljene aktivnosti s ciljem izničiti nastale zamude in nakopičene vloge. Udeleženci posveta angažirano delo ARSO v zadnjem času močno podpirajo in si želijo, da zastavljeno delo ne bi zastalo.

Dejstvo je tudi, da so se gospodarske aktivnosti v drugi polovici leta 2019 pričele ohlajati. ZSI pri GZS si bo prizadevalo, da bodo aktivnosti na področju investicij konstantne v cilju zagotavljanja pozitivnih vplivov na državno ekonomijo in za zagotavljanje enakomernih obremenitev vseh udeležencev v investicijskem procesu. Slednje je nujno potrebno za doseganje ustrezne kakovosti in učinkovitosti delovanja.

Na posvetu so bile obravnavane naslednje tematike:

1. Kako glede na predpisane postopke zagotoviti terminske plane izvajanja investicij?
2. Kako nadgraditi prakso zavarovanj odgovornosti svetovalnih inženiringov?
3. FIDIC v investicijskem procesu, Zlata načela FIDIC in Aktivnosti ZSI v investicijskem procesu

ZAKLJUČKI:

AD.1 Kako glede na predpisane postopke zagotoviti terminske plane izvajanja investicij?

1. Trajnostna gradnja, večje zahteve uporabnikov in investorjev ter zahtevnejša okoljska zakonodaja ne omogočajo poenostavljanja postopkov in tako bo tudi v prihodnje, čemur se morajo udeleženci v investicijskem procesu prilagoditi. Ob ustrezno usposobljenih delovnih ekipah v dobro vodenih podjetjih je velik del postopkov možno učinkovito in pravočasno izpeljati.
2. Za pridobivanje okoljevarstvenih soglasij in dovoljenj in pri predhodnem postopku po sedanji zakonodaji in uveljavljeni praksi **ni možno** pripraviti verodostojen terminski plan, zato je potrebno ta segment učinkovito urediti. Podjetje (svetovalni inženiring), ki vodi in izvaja te postopke, mora biti v stanju izdelati terminski plan, ki je izvedljiv. Zaradi navedenega je potrebno postopke pridobivanja dovoljenj in soglasij poenostaviti in izboljšati.
3. Vstop civilnih iniciativ v postopke sprejemanja soglasij in gradbenih dovoljenj je potrebno regulirati tako, da bodo neupravičena zavlačevanja in pritožbe sankcionirane. Predlagamo, da se v tem smislu dopolni zakonodaja.
4. Udeleženci posveta podpirajo aktivnosti ARSO, ki gredo v smer pospeševanja in učinkovitosti ter zajemajo: izobraževanje, tipiziranje in digitalizacija obrazcev in postopkov, poenostavitev vlog, optimizacija predhodnega postopka oziroma celo njegova ukinitve in drugo. Podpirajo tudi predlog, da se v zakonodajo vključi licenciranje podjetij na področju izdelave poročil, elaboratov in soglasij pri postopkih vezanih na varovanje okolja.

AD.2 Kako nadgraditi prakso zavarovanj odgovornosti svetovalnih inženiringov?

5. Trenutna ureditev zavarovanj odgovornosti svetovalnih inženiringov v Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti ter sprejetih Vzornih pogojih še ne daje zadovoljivih odgovorov. Temeljna pomanjkljivost je, da pogoji ne temeljijo na principu »all risk« zavarovanja, ko je zavarovana vsaka škoda, ki ni eksplicitno izključena. Poleg tega ti pogoji veljajo samo za pogodbe z zavarovalno vsoto 50.000 EUR, torej v višini zakonskega minimuma. Cilj je doseči poenotenje splošnih pogojev pri vseh slovenskih zavarovalnicah.
Zavarovalni pogoji ne smejo biti takšni, da je zavarovanec izpostavljen prosti presoji zavarovalnic pri tolmačenju pogojev. Navsezadnje gre za obvezno zavarovanje odgovornosti, kot enega izmed pogojev opravljanja njegove dejavnosti, in za ta svoj riziko tudi plačuje zavarovalno premijo. Zakonska obveznost sklenitve zavarovalne pogodbe pred odgovornostjo pred škodo torej še ne pomeni, da je krito sleherno ravnanje svetovalnega inženiringa pri opravljanju njegove dejavnosti, ki se rezultira v nastanku škode.

AD.3 FIDIC v investicijskem procesu, Zlata načela FIDIC in Aktivnosti ZSI v investicijskem procesu

6. Mednarodna zveza svetovalnih inženiringov FIDIC je 2017 objavila novo Belo knjigo FIDIC, ki pomeni vzorec pogodbe med naročnikom in svetovalnim inženiringom. Te pogodbe se uporabljajo za storitve svetovalnega inženiringa v vseh fazah investicije. V svetu se veliko uporabljajo, v Sloveniji uporaba še ni zaživela. S prevodom Bele knjige FIDIC v slovenski jezik je naročnikom in strokovni javnosti na voljo dobro orodje, zato priporočamo njeno uporabo.

7. Zlata načela FIDIC je bila izdana kot odgovor svetovalnih inženiringov na številne kršitve pri uporabi FIDIC knjig in pogojev. Zlata načela FIDIC so naslednja:

- ZN 1: Dolžnosti, pravice, obligacije, vloge in odgovornosti morajo biti v skladu s Splošnimi Pogoji (SP) in morajo ustrezati zahtevam projekta.
- ZN 2: Posebni Pogoji (PP) morajo biti sestavljeni jasno in nedvoumno.
- ZN 3: PP ne smejo spremeniti razmerja med tveganji/koristi, ki so določeni v SP.
- ZN 4: Razumni pogodbeni roki.
- ZN 5: Vse formalne spore predložiti KRS oziroma KPS.

Združenje za svetovalni inženiring poziva vse uporabnike, da upoštevajo dobro prakso FIDIC in se ob njihovi uporabi držijo teh okvirov.

8. Združenje za svetovalni inženiring je pobudnik Zlatega investicijskega Infrastrukturnega Pravila, Strateškega sveta za investicije in gradbeništvo ter Akademije gradbenih investicij. Preko učinkovitega delovanja teh teles prispevamo k boljšemu in robustnejšemu delovanju slovenskega investicijskega okolja. Vse udeležence pozivamo, da se po svojih močeh pridružijo našim prizadevanjem.